

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG.

Megjelen minden szerdán és szombaton este.
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál.

LAPVEZÉR:
MATOLAI ETELE.

POLITIKAI FŐMUNKATÁRS:
DR. BÚZA BARNA.

Előfizetési ár:
Egész évre 10 korona. Félre 5 korona. Negyed-
évre 2 korona 50 fillér. Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetéseket a legjutányosabb árban közlik.

A jövő feladatai.

Irta: Buza Barna.

Ilyen se ki se be állapotban, amilyenben most vagyunk, nem sok értelme lehet a jövőre való tervezgetéseknek. Két hét múlva felborulhat minden s hogy ki lesz azután kormányon, ki fog intézkedni, azt csak a jó isten tudja. Így aztán nehéz számításokat tenni, terveket szólni a jövőre.

Mégis biznunk kell abban, hogy jóra fordul minden. Vagy elfogadják az osztrákok a karteblankot, vagy megcsinálják az önálló bankot kartebl nélkül. S akkor béke és munka következhetik, nyugodt fejlődés, amire olyan nagy szüksége van ennek a mindenben elmaradott országnak. Akkor mi is hozzá láthatunk annyi sok függőben lévő ügyünk elintézéséhez.

Ha ez nem sikerül, akkor aztán úgy se tudhatjuk, hogy mi következik. Ma még csak abban a bizalomban gondolhatunk a jövő hónapokra, hogy a békés kibontakozás és egy hosszabb, nyugodt fejlődés alapjainak lerakása sikerülni fog.

Es ebben a gondolatban kell nekünk is megfontolni a helyzetünket és megállapítani jövő munkásságunk programját.

Ha a mi vármegyénknek és különösen Ujhelynek a gazdasági helyzetéről van szó, első tényező,

ami számításba jön, a tokaji bor. Ujhelynek és a vármegye alsó, magyar részének boldogulása, gazdagsága vagy szegénysége attól függ elsősorban, hogy a tokaji bor számára biztosítani tudjuk-e a megfelelő értékesítést. Ha ez sikerül, ha borunk piacával csak megközelíteni tudjuk is a Rajnavidék színvonalát, akkor a Tokajhegyre lesz a legaldottabb, leggazdagabb területe Magyarországnak s Ujhely, mint egy ilyen gazdag vidék empóriuma, erős, nagy városá fejlődik.

Hogy így lesz-e, az már körülbelül mi rajtunk áll. Borunknak az új bortörvény a legteljesebb védelmet biztosítja. Ez a védelem igaz, egészen hatályos csak akkor lesz, ha majd, egy pár hónap alatt, a megfelelő ellenőrző szervezetek is fel lesznek állítva. De már most is kezdjük érezni a hatását. Lassan ugyan, de mégis kezdik keresni a borainkat s emelkedik a borok ára.

A földmívelési kormánytól azonban felül munkában van egy nagyobb-szerű akció a tokaji borok helyes kezelésének és értékesítésének előmozdítására s ha meg nem bukunk, őszre körülbelül megkezdődik a kidolgozott tervek valószínűsítése. De még ez mind csak kedvező alkalom, amit nekünk alaposan fel kell aztán használnunk, hogy boldogulhassunk. Ilyen alkalmunk nem egyhamar

lesz újra, ha most belé kapaszkodunk a kedvező helyzetbe, az felemelhet minket, ha ezt elmulasztjuk, maradunk a régi nyomorúságban.

Mert az nem áll, hogy régen megtefelelt volt a tokaji bor értékesítése. Talán inkább keresték a bort, talán valamivel jobb áron adták el, de a minőségének és a hírének megfelelő árat csak nagyon kivételes esetekben ért el a mi borunk.

Azt a helyzetet kell elérnünk, ami a Rajna vidékén van, ahol 4—500 márká a borok átlagos hektoliterenkinti ára. Képzelve el mindenki, micsoda gazdasági felmúlulás lenne itt, ha ide eljuthatnánk! Ipar, kereskedelem, művészet, hogy felvirágozhatna!

Pedig bizony mondom, hogy nem is igen nehéz volna ezt az állapotot elérni. Csak akarat, egyetértés, kitartás kell hozzá. Hagyjunk fel az irigykedéssel, bizalmatlansággal, önző kapzsisággal. Ne egymás rovására, de összefogva, egymást támogatva, egyenes uton igyekezzünk boldogulni.

Első szükség lenne, hogy nálunk is leszűretelése után legalább két esztendőig pincében álljon a bor, persze rendes kezeletben és csak akkor kerüljön forgalomba, mikor már kész bor, mikor tudjuk, hogy micsoda. Hogy ezt a két esztendőt kibír-

juk, azon lenne hivatva a kormány akciója segíteni. S a jobb boroknak csak palaczkokban, a termelő vignetájával volna szabad forgalomba kerülniök.

Második feladat borunk viszonyainak, jóságának, valódiságának a világgal való alapos megismertetése. Mert a legnagyobb baj az, hogy mesék szállanak a tokaji bor kitünőségéről, de hogy ez a bor valódi jó minőségben jutányos áron kapható, azt sehol se tudják, sőt mindenütt azt hiszik, hogy amit mint tokaji bort árulnak, az csupa hamisítvány. Ezért kell a reklám minden eszközzel felhasználjunk, hogy a világot boraink felől megfelelően informálhassuk.

Tapasztaltam, hogy csekély kis hirdetésnek, reklámnak is, ha azután rendes, jó bort küld az ember, meglepő hatása van.

Azért helyes dolog a gazdasági egyesület által tervezett reklámlap. Kívánatos lenne, hogy megtérte a hasznát mindenki, s lelkesebben pártoljuk ezt az eszmét, mint eddig.

Es helyes lenne a reklám, az árak szabályozása és a célszerű érdekképviselet szempontjából az egész hegyaljai termelő közönség egységes szervezkedése.

Csak abból a hagyományos nembánomságból, önzésből, szét-huzásból engednénk már egy keveset!

A grófnő.

(Előkelő izléssel berendezett szalon. Egyik sarokban zöld selyem garnitúra. A karszu ébenfa pamlaon Vasváry grófné ül s idegesen babrálgat a nyakáról lecsüngő óra láncsal. Vele szemben a leánya, Nina comtesse.)

A grófné (izgatottan): Nem tudom elhinni! Még most is azt hiszem, hogy az egész valami rossz álom. Megfoghatatlan, hogy a mi családukbán ilyesmik előfordulhat. Es éppen Arthur, az a szelid, jó fiu, akire olyan büszke voltam. (Zokogva) Mennyi szép reményt fűztem hozzá.

Nina: Tulságosan szabadjára hagyta. Es az én ösikém, úgy látszik, nem volt nagyon kényes a társasága megválasztásában. Azok az emberek egyszerűen behálózták. A kisasszony egyet-kettőt kacintott rája s Arthur, amilyen hűs, tüstént belebolondult. . . Mondhatom, ügyesen csinálták. Elvégre egy Vasváry gróftot fogni, nem közönséges dolog.

A grófnő: Egy szimpla fiskálisnak a leánya!

Nina: Azt hiszem az apja zsidó volt.

A grófné: Jézus Mária! (Kétségbeesetten rázza a fejét) Istenem! Istenem!

Nina: No de remélem, megmondta öcsémuramnak a véleményedet?

A grófné: (letörli a könyeit, feláll és méltóságteljesen az ajtó felé mutat) Kiadtam az utját. Nem fiam többé. Nem ismerem!

Nina: En is a lelkére beszéltem. Mind hiába. Kértem őt, könyörgtem neki, hogy álljon el a szándékától, mert az én házasságomat is veszélyezteti. Akár a falnak beszéltem volna. Kijelentette, hogy elhátározása megmáshíthatatlan: feleségül veszi azt a fruskát.

A grófné: A hálátlan!

Nina: Visszajön az még! A jó mód hiánya a nagy szerelmet is elpárologtatja. Csak ne adj neki semmit! Talán a fiskálisék is kiteszik a szürét, ha rájönnek, hogy a címén kívül egy fillérje sincs.

(A szolgáló tálcán egy névjegyet hoz be.)

A grófné: Ki az? Nem fogadok senkit.

Szólja: Bocsánat, de az az ur

azt mondta, hogy okvetlenül beszélnie kell a méltóságos asszonnyal.

A grófné: (Megnézi a névjegyet) Domokos Péter rendőrtisztviselő. Mit akarhat? Bocsássá be!

Domokos: (tekete szalonkában, hajlongva belép.)

A grófné: Mivel szolgálhatok?

Domokos: Kellemetlen és nehéz megbízatásom van. Egy levelet kell átadnom. . . Egy levelet. . .

A grófné: (Elhálványodva) Micsoda levelet?

Domokos: Nagyon kérem a grófnét, legyen erős!

A grófné: (remegve) Mi az? (Megtántorodik.)

Nina: Mama, az istenért! (Domokoshoz) Kérem, uram legyen kiméletes.

A grófné: A Fiam! Ugy-e a fiam? Mi történt vele?

Domokos: (hallgat.)

A grófné: Mondja hát! Mondja. Hiszen látja, mennyit szenvedek. . .

Domokos: A gróf ur megsebesült!

A grófné: Meghalt!

Domokos: Ma reggel a pisztolyával mellbölötte magát. Most a Mária kórházban fekszik. Bocsánat, ezt a méltóságos asszonynak tudtára adni

volt szomorú megbízatásom. (Mehajítja magát és távozik.)

A grófné (Hangos zokogással a pamlagra borul) Szegény fiam! Edes, szegény fiam!

Nina: (A könnyeit törölgeti) Mama! Oh Mama!

A grófné: Drága, jó fiam! Mért nem mondt nekem, hogy annyira szereted? Ha ezt tudom, nem ellenkeztem volna. Istenem, én csak egy gyöngye asszony vagyok. Csak a javadat akartam.

Nina: Csillapodjál, mama. . .

Grófné: Meghal az én fiam! Inkább elvette volna. . . beleegyeztem volna. . . ha annyira szerette. . .

(A szolgáló)

Szólja: A doktor ur!

(Csanády: Doktor a család régi háziorvosa lép a szobába.)

Csanády: Nyugodjék meg grófné.

A grófné: Siessen a fiamhoz, doktor.

Csanády: Nyugodjék meg, onnét jövék.

A grófné: Doktor! Él vagy meghalt?

Csanády: Él! A golyót sikerült eltávolítani. Nemesebb részeket nem

Nagy Mihályi Sör- és Malátagyár Részvénytársaság.

Elsőrangú modernül berendezett hazai ipartelep. Évi gyártás 30000 hl.

Gyárt: Márciusi, Korona és Casinó sört.

Sátoraljujhelyi főraktár: Egyesült Szikvizgyár és Sörnagyraktár, Justus-utca.

Zemplénmegyei képviselőink: Mezőlaborcz, Sztrópkó, Homonna, Varannó, Gálszécs, Királyhelmech, Perbenyik és Szerencsen állandóan friss és zamatos sört szállítanak.

A mi parlamentünkben.

— Városi közgyűlés. —

Eléggé élénk érdeklődése mellett a képviselőtestületi tagoknak folyt le a legutóbbi városi közgyűlés. Különösen a kisállomás kibővítése ügyében érkezett miniszteri leirat és a kőbánya bérbeadása provokáltak élénkebb, behatóbb eszmecsereket. De nem tárgyaltattak le megjegyzés nélkül a tárgysorozat többi pontjai sem, ami bizonyos előrehaladásnak a jele, amennyiben bizonyítja, hogy a képviselőtestület tagjai kezdenek élénkebben érdeklődni a város ügyei iránt.

Az élénk lefolyású ülésről az alábbiakban hozunk részletes tudósítást:

Megnyitás.

Rendkívüli képviselőtestületi gyűlést tartott, f. hó 5-én Sátoraljaúj hely városi képviselőtestülete. A gyűlésen Kis s Odön h. polgármester elnököt, aki pontban 3 órakor nyitotta azt meg a képviselőtestületi tagok élénk érdeklődése mellett. Jelen voltak már ekkor: Halász József, Reichard Gyula, Horváth Gyula, dr. Roth József, Némethy Bertalan, Kádár Gyula, Grünbaum Simon, Oláh Béla, dr. Chudovszky Mór, Isépy István, Szöllösy Arthur, Hönisch Dezső, Kincsesy Péter, Matolai Etele, Miklóssy István, dr. Buza Barna, Zinner Henrik, dr. Erényi Manó, Gáthy Géza, Zombory János, Armágyi János, Hericz Sándor, Kulics János, Polgár Sámuel, Alexander Vilmos, Bettelheim Sándor, Turay János, Majoros Gyula, képviselőtestületi tagok és az előjáróság tagja közül: Pataky Miklós, Schמיד Lajos, Kérészy Gyula, Rakmányi Jenő.

Első tárgyként a város és Nyomarkay Ödön és társai között létrejött szerződés került napirendre. Miután azonban a képviselőtestületi tagok 2/3 része nem volt jelen, a szerződés tárgyalására újabb 15 napon határidőt tűztek ki április 22-ére.

A kisállomás kibővítése

tárgyában a kereskedelemügyi minisztertől érkezett leirat keltette az első hosszabb vitát. A városi képviselőtestület Grünbaum Simon képviselőtestületi tag ajánlatára kérelmezte a kereskedelemügyi miniszternél, hogy a kisállomásnál teher-

pályaudvart létesítsen. A kereskedelemügyi miniszter most arról értesítette a várost, hogy a kérelmét nem teljesítheti egyrészt, mert erre az óriási költséget igénylő befektetésre fedezetet nincsen másrészt, mert ez felesleges, amennyiben a jelenlegi teherpályaudvar egyáltalán nem mondható a munkával tulterheltnak. Egyben értesíti a miniszter a várost, hogy a Kossuth-Ferenc utca kikövezésétől előáll, de az utasok részéről esetleg felmerülő panaszokat a városa fogja hárítani.

E tárgyhoz elsőnek Buza Barna szólott. Véleménye az, hogy egyszerű megtagadásra nem szabad kétségbeesni és ezért írjon fel a város újból a teherpályaudvar érdekében.

Grünbaum Simon hosszabb felszólalásban részletesen kifejtette mindazokat az okokat, melyek feltétele nélkül szükségessé teszik, hogyha már nem létesítenek egy teherára pályaudvart, legalább tömegárúk le és feladását tegyék lehetővé a kisállomásnál.

Oláh Béla lehetetlennek tartja, hogy a Grünbaum által előterjesztett kérelmet teljesítse a kormány. Az egyedüli, amit kaphat a város, az egy rakodó vágány. Ezt kérelmezzék.

Buza Barna úgy látja, hogy nagyon eltérők a vélemények s ezért javasolja küldjön ki a képviselőtestületet a polgármester elnöklelete alatt Oláh Béla, Grünbaum Simon és Kérészy Gyula tagokból álló bizottságot, akik majd részletesen kidolgozzák a kereskedelemügyi miniszterhez intézendő kérelmet.

Némethy Bertalan helyénvalónak tartaná, ha a képviselőtestület egy közlekedési bizottságot alakítana.

A képviselőtestület a Buza Barna indítványát fogadta el, egyben utasította a polgármestert, hogy a közlekedési bizottság megalakítása iránt legközelebb terjessze elő javaslatát.

Apróbb ügyek.

Dr. Schün Vilmos végrendeletileg 1000 koronás alapítványt tett, melynek kamatai évről évre egy, a sátoraljaúj helyi főgymnáziumban a magyar nyelvben legjobb előrehaladást tett tanulóknak adandók ki. A vallás és közoktatásügyi miniszter az alapító oklevelet jóváhagyta. A képviselőtestület a miniszter intézkedését tudomásul vette.

A város — rohamosabban fejlődése érdekében — tudvalevőleg 10 évi községi adómentességben kívánt részesíteni minden újonnan épülő emeletes házat és eről szabványrendeletet alkotott. Felekezés folytán előbb a megye, most meg a miniszter semmisítette meg ezt a határozatot azzal az indoklással, hogy ez alkalmas a városi jövedelmének csökkentésére. A képviselőtestület pedig — mit is tehetett volna egyebet — tudomásul vette a miniszter döntését.

Az elhagyott gyermekek gondozási költségeinek fedezésére a városnak 1908-ban 10,598 koronát kellett volna fizetni. A város azonban csak 3576 koronát fizetett és így a hátráléka 6922 kor. Ehhez jön az 1909-ben fizetendő 4432 kor. Összesen tartozik a város 11,354 koronával. A város azonban költségvetésében e célra csak 3000 koronát irányzott elő, felmárkát a vármegyéhez, hogy a fedezetlen 8354 koronát vagy fizesse a vármegye, vagy kérje azt a kormánytól államsegélyképp.

Kuba Ferenc és társainak a város kötelékébe való felvételi díjának leszállítása iránt beadott kérelmüket pártólólag intézték el és a felvételi

díjat 70 koronáról 30-ra szállították le.

A kőbánya ügye

került ismét napirendre. A vármegye tudvalevőleg megsemmisítette a város azon határozatát, mellyel a kőbányát évi 1200 koronáért adta bérbé. A képviselőtestület újabb pályázatot hirdetett a bányára évi 1800 kor. bért kötve ki. Pályázók azonban nem jelentkeztek. A képviselőtestület többek hozzájárulása után kimondotta, hogy a jelenlegi bérlőt — ha az az 1800 koronás bért meg nem adja — 15 nap alatt kimondhatja a bérléteből, a termelést azonban 48 órán belül beszünteteti.

Vege.

Lendák Lajos, Medve János, Koroda János és Jolán illetőségét megtagadták.

Elhatározták, hogy a régi kórház átalakítás munkálatait 25000 korona előiránnyal hízalig végzik. Építési vezetőül Jacsó Béla műszaki rajzoló rendelték ki, míg az ellenőrzéssel Oláh Béla és Hajnal Dezső képviselőtestületi tagokat bízták meg.

A gyűlés d. u. 5 órakor ért véget.

SZINHAZ.

Az új szezon küszöbén.

— Ápr. 6.

Néhány nap mulva újból megkezdő társulatunk — ezuttal már az új direktor vezetése alatt — az előadások sorozatát. Nem kívánunk jóslásokba bocsátkozni a jövő szezon iránt, évről előre senki sem tudhat biztosat, de amennyire az előjeléből következtetni lehet, bátran merjük állítani, hogy a küszöbön álló pótsezon minden tekintetben felül fogja mulni a múlt szezon sikereit. Biztosíték erre nézve nekünk Palásthy Sándor személye.

Palásthy Sándor személyében összpontosult a közelmúltban a színügyi bizottság egyhangú bizalma akkor, mikor a színházat neki adták bérbé az 1910-ik évre, valószínű tehát, hogy kellett Palásthy-nak bírnia olyan előnyökkel, melyek őt a többi öt pályázó direktor elébe helyezték. Az első előny — ami legképezen jött számításba a döntésnél — az, hogy Palásthy Sándor átvette a Polgár Béla halálával gazdatlanul maradt társulatot és ezzel megteremtette a bizottság szerződések lejártáig körülbelül 60 embernek.

De nem lehetünk, hogy csupán az egy cselekedete Palásthy-nak biztosította számára a színházat. Palásthy-nak más, nagyobb kvalitásokkal is kellett bírnia, hogy 5 — külön-külön is tekintélyes — pályázó közül ő nyerte el a színházat, mert bármennyire méltánylást érdemlő cselekedet is a társulat egészben való átvétele, oly nagy sullyal nem eshet a bírálat mériégébe, hogy ezek mellett fölőlegessé váljék minden művészi előny.

Palásthy-nak nagyban emelte az értékét a többi pályázók fölött az a körülmény, hogy városunk közönsége már régen ismeri az ő művészi kvalitásait, így a színjátszás, mint a rendezés terén. Tudta a színügyi bizottság, hogy Palásthy egy izzig-veig színészember, aki a színészetért rajong és aki már a saját művészi hírneve épségben maradására érdekében sem fog a közönség igényeinek meg nem felelő, művészi tekintetben értéktelen, vagy kevésbé értékes társulatot szervezni.

Ez a körülmény volt az, mely szintén nagyban hozzájárult ahhoz, hogy az újhelyi színházat a többi

pályázókkal szemben Palásthy-nak ítéljék oda. Es ezt a körülményt mérlegelve mi is arra a következtetésre jutunk, hogy a pályázók között első sorban Palásthy jöhetett számításba és hogy a színügyi bizottság helyesen döntött.

Es különösen most, amikor már ösmernük a Palásthy művészi programját, mellyel az újhelyi pótsezonot kivájoja vezetni, nyugodtan állíthatjuk, hogy egy minden tekintetben sikerültnek ígérkező színi szezonnak nézünk elébe. 20 előadást tart összesen Palásthy ebben a szezonban, ezek közül 14 lesz bérletes előadás s ezekre az előadásokra 7 premiert tervez. Ezek a következők volnának: „Mary-Ann”, Kacsóh Pongrácz operettje a király színház műsorából, „Szerencse malac” Eisler nagy operettje a bécsi Carl-Theater műsoráról, „Gretchen” vigjáték a Magyar színház műsoráról, „Csepürágók”, „Nagy mama” operettek, „Király” vigjáték és „Fordalmi nász” színmű. Ezenkívül mint repriek színe kerülnek: „Üdvöske”, „Bányamester” operettek, „Ejjeli menedékhely” színmű stb., amiket a részletes műsorból lesz alkalma megtudni a közönségnek.

Nagy művészi programmal indul neki a társulat az új szezonnak és valószínű, hogy be is váltja azokat. Palásthy személye és művészi multja kellő biztosítékot nyújt erre. Természetes, hogy a teljes sikerhez a közönségnek is hozzá kell járulni és főlegtelőleg anyagilag biztosítani az igazgatónál arról, hogy az eddigi ez utáni áldozatkészsége sem maradjon méltányolatlanul. Melegedjen föl egy kisső a közönség is, mutassa ki áldozatkészségét és akkor nyugodtan nézhetünk a közelgő színi szezon elé, mert az minden tekintetben kielégítő, művészi értékekben gazdag lesz.

Szezon végéről is be kell számolnunk. B. Polgár Béláné f. hó 4-én, vasárnap fejezte be színi szezonját. Szombat este „Erdészleány” ment élén Kallayval, vasárnap este pedig a Katalinban vett búcsút fölünk P. Szepesy Szidi igazgatónő és Kallay Jolán vendégprimadonnák. Méltó befejezése volt ez az előadás a szezonnak. A társulat ezuttal igazán kiváló produkált. A darab minden szépségét érvényre juttatták az öszszeszevőg, szép kerekedő előadásban. Különösen P. Szepesy Szidi és Kallay Jolán értek el nagy hatást. Az előadást legfeljebb a zenekar hiányossága zavarta. A közönség mindvégig lelkesen ünnepelte a búcsuzókat.

Magas Béla és M. Fekete Rózi jutalomjátéka. A péntek esti előadásnak különös érdekességet kölcsönözött az, hogy a szintársulat művészpárjának jutalomjátéka tartott meg, továbbá, hogy a társulat egy új tagját Szalóky Dezsőnek játékát és rendező képességét megismerhették. M. Fekete Rózi a „Barátságból” c. egyfelvonásos vigjátékban lépett fel. Maga a darab kitűnő helyzetkomikumot tartalmaz s hogy magasabb irányú, igazolja az, hogy a fővárosi előkelőbb színházak is játszották Paylar e szellemes vigjátékát. A fő női szerepet az ünnepelet M. Fekete Rózi játszotta, ki a művésznő díszes jelöltét kivívta ez estén. Grációzitás vonul végig játékán, minden mozdulata megnyerő, beszédmodora tiszta, esengő, alakja és arca bájos. Csak a legszebb jövőt jósolhatjuk neki. A közönség valóságos ünnepelet és 2 szép vírágesokorral kedveskedett neki. E darabban fellépett Szalóky Dezső is,

Vízvezetési és csatornázási berendezéseket jutányos árban; házi vízvezetékek jókarban tartását csekély évi díj mellett vállalok. Új berendezéseket részletfizetésre is eszközölök.

Magam a nagyérdemű közönség b. pártfogásába ajánlva, maradok kiváló tisztelettel:

FACINI QUIRINO Sátoraljaúj hely Andrassy-utca 42. szám.

a társulat új erője, kinek játékában a színművés magasabb intelligenciáját tapasztalhatjuk és kiből — mint már jeleztük is — a társulat értékes egyént nyert, Gesztusa, arcjátéka, jól alkalmazkodók beszédjéhez. A sikerült vizitációk elsőrendűt produkált. Sikereket értek el még e darabban *Harmath Zseni* és *Agotay Ferenc*. Ezt követte a Gyujtatózó c. dráma, a melyben *Magas Béla* remekelt, kinek színpadra léptekor pereckig tapsoltak. E szüntelen vontatott darabban *Magasnak* 7 szerepet kellett megjátsszania és így, ha eddig nem is ismertük volna őt ezáltal megismerhetjük sokoldalúságát, *Magas* teljesen kiforrott művészember, ki már nem is játszik, hanem alakít s ki megbirkózik bármely szereppel, teljes műgonddal készül rá, átérzi azt, a színpadon pedig értelmesen reprodukálja. Az igazi színész pedig tudvalegőleg a színpadon már nem az érzést, hanem az értelemet használja fel. A bíró nehéz és háládtalan szerepét *Polgár R.* játszotta ügyesen, készültséggel.

HIREK.

Csalán krónikája.

Sportélet.

Hogy megalakult a helyi sportclubb, Az ifjakat futbal lánz fogta el: S a szabad napoknak délutánján, Futnak a pályán tizivel. S ha golt rugnak, az édes öröm A sok sírásba bele vész, Mert métingeken pályavörös Nálunk kettő nagyon kevés.

Pályavari tűzhöz.

Sok-sok waggon fa és szén, Az állomáson, hogy elégett: A kíváncsi nézősereg A tűzre kárörvendve nézett. Mert ha úgy egy nappal ennek [előtte]

Szabad lett volna a lopás, Nem volna ma oltási lárma, Ljedelem és kapkodás. Ugy széjjel hordták volna A tüzelő anyagot, Hogy egy szál fa, egy kis darabka [közén], Hirmondónak sem maradt volna ott.

— **Szieber Ede.** Hosszas szenvedés után le 4-en delülőt fél 10 órákor örök alomra hunyt le szemét Ungváron *Szieber Ede* nyug. kassai tankerületi kir. főigazgató, kir. tanácsos, a *Ferencz József* rend lovagkeresztjének s a harmadosztályú *vaskoronarendnek* tulajdonosa. Kiválóan munkás, élethivatásában a sikereket egymásra halmozó, törhetetlen magyar lelkű s meleg szívű ember szállott benne sírba, ki példás családi élete, a magán érintkezés terén lebilincselő kedves modora s a közélet terén kifejtett lakadatlanság munkássága által mindennek elismerését kivívta. Temetése — melyen a sátoraljauhelyi főgymnasium tanárikara is képviseltette magát — ma délután volt Ungváron.

— **Halálózás.** Özv. *sédeni Ambrozy Antalné* e hó 2-án 88 éves korában Ungváron elhunyt. A megboldogult matróna halála osztatlan részvényt keltett városunkban is, ahol kiterjedt rokonság gyászolja.

— **Az adózó közönség figyelmébe.** *Kiss Ödön* h. polgármester ezután is értesíti az érdekelt adózó közönséget, hogy Sátoraljauhely r. t.

város 1909. évi házbér és házostályi adókövetési lajstroma az 1883. évi XLIV. t. c. 16 § rendelkezéséhez képest a város adóügyi osztályában f. évi április hó 1-től 8-ig bezárólag közszemlére lesz kitéve hivatalos órák alatt az érdekeltek megtekinthetik és az elleni felszólamlásait: a) azon adózók kik ezen adóimmal már a múlt évben is megváltak róva a lajstrom kitévelének napját; b) azon adózók kik ezen adóimmal most első ízben rovatnak meg adótartozásuknak az adókönyvecskébe történő bejegyzését követő 15 nap alatt a városi adóügyi osztálynál előterjeszthetik.

— **Tűzoltóságunk érdeme.** Azokkal, a bizonyos érdeklőkörből származó valótlan híresztelésekkel szemben, mintha tűzoltóságunk a legutóbbi vasuti tűzhöz későn érkezett volna, az államvasutak sátoraljauhelyi főnöksége a következő nyilatkozatban ad kifejezést tűzoltóságunk gyors és fáradhatatlan működése feletti elismerésének: A felmerült híresztelésekkel szemben hiteltelen és készséggel kijelentjük, hogy a vasuti állomáson folyó hó 2-án keletkezett tűznél az innen történt telefon értesítés után a városi tűzérő 5—8 perc múlva, tehát a legnagyobb gyorsasággal, a helyszínén *Friss Heiman* t. parancsnok vezetésével megjelent s reggelig a tőlük kitelhető erővel és olyan odaadó fáradhatatlansággal és eredményesen működtek, hogy azért csak közönytünkét és elismerésünket érdemlik. Sátoraljauhely, 1909. április hó 3-án. Az állomás főnök: *Rösner* Tivadar s. k. *Náday* Lajos s. k. felügyelő osztályfőnök. *Guttman* Armin s. k. helyettes állomás főnök.

— **Kitüntetett gazdasági munkások.** *Simon Ferenc* sajókesznyémeti gazdasági munkás már több, mint 4 évtizede foglakozik gazdasági munkával s 35 éve dolgozik egy ugyanazon birtokosnál. A földművelésügyi miniszterium most a derék munkást 100 arany koronával és gazdasági elismerő oklevéllel jutalmazta meg. A jutalmat és az oklevelet *Gortva* y Aladár főszolgabíró Nagypén- teken, április 9-én fogja átadni. Sajókesznyétenben a kitüntetett munkásoknak.

— **Cáfolat.** A sárospataki református jogakadémia megszűntetését hirdető hírlapi közleményekkel szemben kijelentem, hogy azok a valóságnak meg nem felelnek s hogy a hivatott tényezők részéről ebben az irányban kezdeményezés nem történt s nem is fog történni. A sárospataki jogakadémia él és élni is fog beláthatatlan időnkig. Sárospatak, 1909. április 2. *Novák* Lajos, akadémiai igazgató.

— **Betörő banda Szerencsen és a környékén.** *Horváth* József, *Horváth* Antal, *Greznár* Mihály, *Snyájer* József, *Snyájer* Mihályné és *Steiner* Mária, két csoportra oszolva, mint kőbor kintornások barangoltak a környékén. A kintornázási hatósági engedély azonban csak fedezetökül szolgált arra nézve, hogy bántódás nélkül járják a városokat és falvakat, igazi pénzszerzési források azonban nem a tányérozás, hanem a betöréses lopás volt. Gyors egymásutánban történtek aztán a legközelebbi napokban betörések *Mádon*, *Rátkán* és *Zomboron*, míg aztán a csendőri nyomozásnak sikerült kideríteni, hogy a zenész csavargók követték el a betöréseket. Így aztán csakhamar kézre is került az egész banda. De nem csak a fent nevezett községekben, hanem Szerencsen is történtek a napokban betörések. Nevezetesen be-

törték a dr. *Erős* János borházába, a honnan ruhaneműeket és evőeszközöket emeltek el, továbbá a dr. *Kesső* Géza borházába, ahol azonban semmi ellopni valót nem találván, az ajtó gondosan bezárva, zsákmány nélkül távoztak el a betörők. Beszállítottván a csavargó verlések a szerencsi járásbíróhoz fogházába, már első kihallgatásuk alkalmával kiderült, hogy ők a szerencsi betörések tettesei is és az ellopott tárgyak nagy része is kézre került náluk. Érdekes, hogy a vándor betörők annak dacára, hogy a bűnlejek is náluk voltak még mindig konokul tagadnak, a mivel pedig nem sokra fognak menni, mert a hatóság előtt az egész bűnlajstromról a legtisztább és kétségtelen bizonyítékokkal támogatott kép alakult ki. A banda a vizsgálat befejezése után a sátoraljauhelyi ügyészség fogházába fog beszállíttatni.

— **Eloppott tehen.** Szabó János cékei lakos az országos vásárrban egy veres szőrű, 5 éves tehenet vett, melyet a karánhoz kötött. Amíg Szabó más munkája után nézett, valaki tehenét lekötötte és magával vitte. A tettest és tehenet körözik.

— **Tolvaj pékinas.** *Konka* Illés pékianone *Bánócy* Káimán munkaadója pénzszerkevényét balta segélyével feltörte és 67 korona 20 fillért ellopott. Tetét beösmerte. A pénzt a pincében, homokba rejtve megtalálták. A tolvajt átadták a kir. ügyészségnek.

— **Elgázolt juhok.** *Bodrogszerdahely* állomás közelében, a sinek mentén egy juhnyáját hajtottak a minap. Eppen akkor nagy szélvihartombolt és ez volt az oka, hogy a szél a juhok közül néhányat is éppen arra haladó személyvonat alá sodort és agyongázolta a szegény állatokat.

— **Balesetek.** *Veres* András hajduhadházi illetőségű kötőrő egy utszakoson folyó kötőrő-munka közben szemén megsérült. Egy felpatantó kő sértette meg jobb szemét. A sérültet Ujhelyből hazavitték. — *Kikiellá* József kocsis folyó hó 3-án egy súlyos vas emelés közben kezén sérült meg. A vasat eljettette s az jobb kezére zuhant. — *Lenyó* Mihály hordőryári munkás folyó hó 1-én a körfűrésznél volt elfoglalva, miközben egy donga átfűrészelésénél bal kezén véletlenül megsérült. A két utóbbi sérültet lakásán ápolják.

— **Hitelesítsük a mérlegeket.** A kassai kereskedelmi és iparkamara feihívja az iparosok és kereskedők figyelmét arra a körülményre, hogy a kereskedelemügyi miniszter 107.225. 1908. számú rendelete értelmében eszközöndő időszak hitelesítések valköszintűleg már rövid idő múlva megkezdődnek. Minthogy az 1907. évi V. t.-cz. 17. §-a értelmében büntetés alá esik oly mértékek és mérőeszközök használata melyek az idézett rendeletben megállapított s megengedett eltéréseknél nagyobb mutatóknak, minden kereskedőnek és iparosnak érdekében áll, hogy hitelesítés alá bocsátandó mértékeit a hitelesítésre való bocsátás előtt megvizsgálja és szükség esetén kijavíttassa, nehogy a hitelesítés alkalmával észlelt s a megengedett határokat meghaladó eltérések miatt kihágási eljárás indíttassék ellenük.

— **Iparos ösztöndíjak.** A kassai kereskedelmi és iparkamara a következő jutalmakra és ösztöndíjakra hirdet pályázatot: egy 600 koronás külföldi tanulmányi segélyt kerületbeli önálló iparosok, illetőleg se-

gédék részére. Lejár folyó évi április hó 30-án. 2. Hat 100 koronás munkásjutalom, kerületbeli ipari munkások szorgalmának, valamint alkalmzatásukban való állandóságának elismerésére. Lejár f. évi május hó 31-én. Továbbá miniszteri megbízásból: 3. Két Voigtländer Frigyes-féle alapítványi, 1082 kor. ösztöndíj továbbképzésre törekvő iparosok számára. Lejár folyó évi április hó 15-én. 4. Hét 300 koronás és egy 268 koronás Goldberger Erzsébet-féle segélydíj iparostesterek szegénysorsu özvegyei vagy árvaí részére. Lejár folyó évi április hó 15-én. 5. Négy egyenlő 2500 kor. értékű ösztöndíj az Erzsébet királyné-féle ösztöndíj alappól, keleti kereskedelmi akadémiát jó sikerral végzett fiatal kereskedők részére, külföldi kereskedelmi viszonyok tanulmányozása céljából. Lejár folyó évi május hó 15-én. Ezen pályázatokra vonatkozó feltételek a kassai kereskedelmi iparkamara titkári hivatalában tudhatók meg.

— **Mestertanfolyam asztalosok részére.** A kereskedelemügyi miniszter ur f. évi április 19-én kezdődő és nyolc hétre terjedő mestertanfolyamot rendez az upesti állami faipari szakiskolában asztalosmesterek és segédök részére. E tanfolyamra jelentkezők lelkiismeretes kiképzésben részesülnek műhelymunkában és rajzban, valamint a könyvvitelben, fizleti levelezésben és költségvetésben is. Műzésük fejlesztése mellett elsajátítják az asztalosipar legmodernebb vívmányait. A jelentkező vidéki mesterek érdem szerint heti 18—24 kor., a segédök érdem szerint heti 12—18 korona ösztöndíjban részesítetnek. A jelentkezési határidő április 8-áig a „*Allami* faipari szakiskola igazgatóságához” Ujpest Arpád-ut 131. sz. alá intézendők.

— **A Triesti Általános Biztosító Társulat** itteni főügynökségét *Hirsch* Albert urra, a Központi takarékpénztár főkönyvelőjére ruházta át. Iroda *Molnár* István-utca 6., I. em. *Czakó*-féle ház.

Koraszülött gyermekeket

a SCOTT féle Emulsió az elsatnyulástól megmenteni és rendszerőhöz és vidámsághoz segíti őket.

Aggódsz szülők

ezrei nézték elragadtatva gyermekük egészségének rohamos javulását. Még akkor is, ha a gyermek a tejet visszautasítja, a

SCOTT-féle Emulsiót

szivesen fogadja és könnyen emésztí meg.

Nyáron is legjobb eredménnyel adagolható.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f.

Kapható minden gyógytárban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módoszer vételezzé, a használati körük figyelembe venni.

NYILT-TÉR.

Bucsuszó.

Sátoraljauhelyből való elköltözés alkalmából, mivel sajnálatomra személyesen el nem bucsuzhattam, barátaimtól és ismerőseimtől ez uton bucsuzom.

Sátoraljauhely, 1909. április 4.

Dr. Révész Bódog.

A szerkesztésért felelős:

A SZERKESZTŐSÉG.

Kiadótulajdonos:

LANDESMANN MIKSA.

„Juori“ levélpapír, 50 levélpapír és 50 boríték
1 KORONA

Landesmann Miksa és Társa könyv- és papirkereskedésében.

A legjobb bőrfényesítő

Egyedüli gyártója:
Székely és Társa Kassa

11679—908. sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

E sátoraljujhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Szabó Jánosné végrehajthatónak, Dr. Csizy Béla ügygondnok képviselte Szabó Anna végrehajtást szenvedő elleni 192 korona tőkekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében a sátoraljujhelyi kir. törvényszék területén lévő, Kolbása községben fekvő, 1) a kolbásai 289 sztkvben A. I. 1—2 sorsz. 44. 45. hrsz. 67 ö. i. számú ház és kertből B. 5. alatt Szabó Anna nevében álló jutalékára 32 kor. 2) a kolbásai 270 sztkvben A. I. 1—22 sor. 230. 241. 282. 301. 305. 325. 364. 368. 398. 418. 457. 462. 481. 519. 522. 562. 588. 625. 647. 683. 690. és 862. hrsz. alatt felvett Szántó a kertalja, ritkás, bodó, gemes, alsópatak alja, rét az alsórétek, Szántó a kázméri uton alól, Szántó a patakszárba járó, a gintaralja, a tető alatt és legelő a berekényes dűlőbeli jóságtestből B. 6. és 14 alatt Szabó Anna nevében álló jutalékára 523 korona. 3) az ugyanazon tjkvben, ugyanannak nevében álló 1. sor. 728 hrszámú jóságtest Rét a Rakottyás dűlőbeli jutalékára 76 koronában. 4) a kolbásai ugyanazon tjkvben A. 2. sor. 811 hrsz. Szántó a felsőkőtelek és Hegyalja dűlőben nevezett nevében álló jutalékára 44 korona. 5) végül a kolbásai 36 sztkvben A. I. 1. sor. 71 hrsz. 55 ö. i. számú házból B. 13 és 29 alatt Szabó Anna jutalékára 2 koronában, ezenell megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1909. évi május hó 28-ik napján d. e. 10 órakor Kolbasa községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól eladni fognak.

Arverezni szándékozik tartóznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát vagyis 3 kor. 20 fill. 52 korona 30 fill. 7 korona 60 fill. 4 korona 40 fill. és 20 készpénzben vagy az 1881: LX t. cz. 42 §-ában jelzet árfolyammal számi-

tott és az 1881. évi november hó 1-én 3333 szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes érték papírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Sátoraljujhelyben, a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál 1909. évi március hó 23-ik napján.

Wielland, itélő t. bíró.

Gyökeres ripária portális, sima ripária portális és sima zöld oltvány kapható:
Róth Bernátnál
Sátoraljujhely.

Jó étvágyat

kap ön, ha a

KAISER-féle**borsos minta karamellákat**

használja.

Drvosilag kipróbálva és ajánlva.

Nékülözhetetlen emésztési zavarok, étvágytalanság és gyomor-fájásnál stb. Udító és vidámító szer

Egy csomag ára: 20 és 40 fill.

Kapható Hrabéczy Kálmán drogériájában Sátoraljujhely.

Nyári idényre**gondozás végett a moly ellen!**

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy mindenféle téli ruhát és szőrmeárut nyaralásra, egyszersmind kijávitás, esetleg átalakításra elfogadok.

Gondos és tiszta kezelés biztosítja van.

Ajánlom műhelyemet mindenemű szőrmeárúk készítésére.

Tisztelettel

Zsihovics Bertalan,

szücsmester-, Rákóczi-u 36. szám.

Árlejtési hirdetmény.

Bodzásujlaki gör. kath. hitközség, a magyar kir. államépítészeti hivatal által jóváhagyott tervrajz szerint, új iskolát építtetni szándékozik. Felhivatnak építési vállalkozók és mester urak, hogy **április 14-én d. e. 10 órakor** a helyszínen tartandó árlejtésre megjelenni sziveskedjenek.

A pályázók 600 kor. bánatpénzül tartoznak előlegesen a főgondnok kezéhez letenni. Az egyh. előjáróság fentartja magának azt a jogot, hogy vállalkozók között szabadon választhasson.

Bodzásujlak, 1909. apr. 5.

Mitró György,

iskolaszéki elnök.

RÓNAI LIPÓT

női felöltők legnagyobb áruháza
Sátoraljujhelyben, a Fő-téren.

Különlegességek: **Bluzok,**
aljak, pongyolák, gyermek
ruhák és kosztümökben.

Eredeti modellek!**Bámulatos olcsó árak!**

Jó és megbízható
aratógépet

szívesen vásárol! a gazda, mert azzal időt és pénzt takarít meg.

Teljesen megbízható, kiváló szerkezetű és nagy munkaképességű gépek:

„Milwaukee“ kéveköthető aratógép,
„Milwaukee“ marokrakó aratógép,
„Milwaukee“ fűkaszálo gép,
„Milwaukee“ aczélgereblye, önműködő kiürítéssel,
„Milwaukee“ kőszőrülógép,

nelyek az egész világon és újabban a magyar gazdaságokban is mint a legjobbak vannak elismerve.]

Árlejtések kívánatra ingyen és bérmentve.

Magbízható ügynökök és képviselők az ország minden részében kerestetnek.

Legkeresések Budapest, Főposta postafiók 121. sz. intézendők.

Ajánljuk a t. építő, építész és műszerezkedő urak szíves figyelmébe az általunk kizárólag fával égetett, teljesen környezetmentes

I. rendű darabos meszet,

mely kiadós voltánál fogva az összes hazai termékek felülmulja.

Levélbeli megkeresésekre azonnal válaszolunk, távirati megrendeléseket elfogadunk.

Zemplén-Szödmörczi mész- és agyagipár

részvénytársaság Sátoraljujhely.

Sürgöncyim: Mészársaság. Telefon 32. sz.

Szálloda megnyitás!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Molnár István-utcán saját házamban levő

„PANNÓNIA“ szállodámat

megnyitottam. Szállodámban 20 szoba áll a n. é. közönség rendelkezésére a modern kor legújabb kívánalmának minden tekintetben megfelelő szép, kényelmes berendezéssel, légfűtéssel, fürdőszobákkal stb.

A n. é. közönség nagybecsű támogatását kérem

Weinberger Manó,

tulajdonos.